

B.

Den polytekniske Lærestalt.

I. Forandringer i Undervisnings- og Eksamensplanen samt almindelige Afgørelser vedrørende Lærerstillingerne.

a. Ændringer i Reglementet af 13. Oktober 1913 med senere Tilføjelser.

Ændring i Bestemmelserne for Adgangen til at blive indskrevet som Eksaminand ved Lærestalten.

I de senere Aar er der jævnligt fra forskellige af Lærestaltens Faglærere fremkommen Udtalelser om, at dens Undervisningsplaner, der sidste Gang var Genstand for en almindelig Overvejelse i Lærerraadet ved Gennemførelsen af Reglementet af 13. Oktober 1913, muligvis ikke mere er helt tidssvarende, og der er ofte fremsat Forslag om Forandringer, der hvis de skulde gennemføres i deres Helhed, maatte medføre en ret indgribende Ændring i dens Reglement og Undervisningsprogram.

I et Møde den 30. Oktober 1924 nedsatte Lærerraadet derfor et Udvalg, bestaaende af 14 af Raadets Medlemmer samt Lærestaltens Direktør til at drøfte Spørgsmaalet om Ændringer i Undervisningsplanerne, navnlig for Bygningsingeniørstudiets Vedkommende. Dette Udvalg gennemdrøftede de rejste Spørgsmaal i en Række Møder i 1925 og 1926, hvorefter der i et Lærerraadsmøde den 21. Oktober 1926 drøftedes en foreløbig Beretning fra Udvalget. De Ændringsforslag, der var bragt paa Tale, havde været ret vidtgaaende, og da det var vanskeligt at overse, hvilken Indflydelse de stillede Forslag vilde have paa de unge polytekniske Kandidaters Brugbarhed i Praksis, hvis de gennemførtes, enedes man i Lærerraadet om at supplere det nedsatte Udvalg med endnu 8 Medlemmer af Raadet samt om at anmode Dansk Ingeniørforening om at udpege 5 Repræsentanter — nemlig 2 særlig sagkyndige paa det bygningstekniske, 1 paa det maskintekniske, 1 paa det teknisk-kemiske og 1 paa det elektrotekniske Omraade — til at indtræde i Udvalget og endvidere ligeledes at anmode Industriraadet om

at udpege 3 Medlemmer til Udvalget, nemlig 1 paa Maskinindustriens, 1 paa den kemiske Industris og 1 paa den elektrotekniske Industris Omraade. Dansk Ingeniørforening og Industriraadet efterkom Lærer-
raadets Anmodning, og senere er ligeledes Almindelig Dansk Ingeniør-
forbund bleven repræsenteret ved 2 Medlemmer i Udvalget, ligesom
enkelte andre Repræsentanter for Ingeniørvæsen og Industri, der har
vist særlig Interesse for Spørgsmaalet, er indtraadt i Udvalget, saaledes
at der i dette ved Udgangen af Beretningsaaet sad følgende fremmede
Medlemmer:

Direktør for Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs Aktieselskab,
cand. polyt A. R. Angelo,
Direktør ved Aktieselskabet Burmeister & Wain, cand. polyt. H. Blache,
Banechef, cand. polyt. H. Flensborg,
Direktør for Industriraadet, cand. polyt. G. E. Hartz,
Direktør for Det forenede Oliekomp., cand. polyt. Percy Ipsen,
Fabrikant (Øresunds kemiske Fabrikker), cand. polyt. C. F. Jarl,
Ingeniør (Dansk Svovlsyre- og Superfosfat-Akts.), cand. polyt. C. L. E.
Jensen,
Afdelingsingeniør ved Københavns Belysningsvæsen, cand. polyt. R.
Johs. Jensen,
Direktør for Laur. Knudsens mek. Etablissement, Ingeniør Herm. Jør-
gensen,
Formanden for Dansk Ingeniørforening, Ingeniør (Akts. Ludvigsen &
Hermann), cand. polyt. Holger Neergaard,
Ingeniør (F. L. Smidth & Co.), cand. polyt. H. Ochsner,
Ingeniør, cand. polyt. K. Schøller og
Brandinspektør, cand. polyt. P. Vinding.

Da Direktør H. Blache ofte er bortrejst, er Overingeniør A. Grøn-
ning ved Aktieselskabet Burmeister & Wain valgt som Suppleant for
det Tilfælde, at Direktør Blache ikke kan komme til Stede ved
Møderne.

Ved Udgangen af Beretningsaaet var følgende af Læreanstaltens
Lærere Medlemmer af Udvalget: Professor i Stærkstrømselektro-
teknik A. K. Aubeck, Professor i Matematik, Dr. phil. H. Bohr, Pro-
fessor i Deskriptiv Geometri, Dr. phil. T. Bonnesen, Professor i Vej-
bygningsfagene A. R. Christensen, Professor i Bygningsstatik og Ela-
sticitetsteori P. M. Frandsen, Professor i Skibsbygning Carl Hansen,
fhv. Professor i Teknisk Kemi, Underdirektør ved De forenede Brygge-
rier Carl Jacobsen, Professor i Fysik E. S. Johansen, Professor i Fysik
ved Universitetet, Dr. phil. Martin Kudsén, Professor i Stærkstrøms-
elektroteknik Absalon Larsen, Professor i Teknisk Hygiejne J. T. Lund-
bye, Professor i Matematik, Dr. phil. Johs. Møllerup, Professor i
Rationel Mekanik, Dr. phil. Jakob Nielsen, Professor i Bygningsstatik
og ernkonstruktioner, Dr. techn. A. Ostfeldt, Læreanstaltens Direktør,
Professor P. O. Pedersen, Professor i Kemi ved Universitetet, Dr. phil.
Julius Petersen, Professor i Teknisk Kemi P. E. Raaschou, Professor i

Stærkstrømselektroteknik W. Rung, Professor i Maskinlære, Dr. phil. E. Schou, Professor i Vandbygningsfagene G. Schönweller, Professor i Materiallære E. Suenson, Professor i Mekanisk Teknologi E. Thaulow, Professor i Maskinlære Th. E. Thomsen og Professor i Kemi, Dr. phil. C. Winther.

Udvalget har endnu ikke afsluttet Overvejselsen af Spørgsmaalet om en Omordning af Studiet, men der er nedsat en Række Underudvalg til Drøftelse af forskellige Detailspørgsmaal.

Imidlertid var der et enkelt Punkt, med Hensyn til hvilket Udvalget var nogenlunde enigt, nemlig at det vilde være heldigt at begrænse Adgangen til Studiet i højere Grad, end det har været Tilfældet i Henhold til Bestemmelserne i kgl. Resolution af 19. Februar 1921.

Ved de tekniske Højskoler i Norge, Sverige og Finland har man saadanne Begrænsningsregler, og man har været særdeles tilfreds med Resultatet heraf, idet de bl. a. har medført, at de, der har søgt Optagelse, er bleven mere udvalgt og derfor bedre kan magte Studiet, saaledes at man har kunnet give dette en noget højere Standard, end det vilde have været muligt uden en Begrænsning i Adgangen.

Ved Den polytekniske Lærestanstalt har Forholdet derimod været saaledes, at Faglærerne har været nogenlunde enige om, at det ikke havde været muligt at give en fuldt forsvarlig Undervisning til et saa stort Antal studerende, som Lærestanstalten har optaget i en Aarrække. Den paatænkte Begrænsning er derfor bragt i Forslag, fordi det efter Indførelsen af den foreslaaede Begrænsning vil være muligt at forbedre Undervisningen noget og derved gøre Uddannelsen mere effektiv.

Udvalget mente endvidere, at det vilde være heldigst at søge de skærpede Begrænsningsregler gennemført saa snart som muligt, bl. a. ogsaa under Hensyn til, at Tilgangen i de senere Aar har været væsentlig mindre end i foregaaende Aar.

I 1924 optoges saaledes 138, i 1925 142 og i 1926 153 nye Eksaminander mod, f. Eks., 264 i 1918. Indførelsen af den skærpede Begrænsning vil derfor formentlig ikke blive saa følelig i Øjeblikket, som den vilde blive, hvis man ventede med at gennemføre den til et Tidspunkt med fornyet stærk Tilgang.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt man ikke begaar en Uret mod dem, der af Begrænsningsregler som de foreslaaede forhindres i at komme ind paa Lærestanstalten, var Udvalget ligeledes nogenlunde enigt om, at det i hvert Fald for det overvejende store Antals Vedkommende vil være heldigt ved en Adgangsbegrænsning som foreslaaet at forhindre dem i at komme ind i et Studium, der kun vil bringe dem Sorger og Skuffelser, som de vil undgaa ved at søge en Uddannelse, som ligger bedre for deres Evner og Anlæg.

Ogsaa Omstændigheder af helt anden Art taler for at skærpe Adgangsbetingelserne. Den stærke Nedskæring, Lærestanstaltens Driftsbudgetter har været Genstand for i de senere Aar, gør det vanskeligt eller umuligt at skaffe det nødvedige Materiale til en fyldestgørende

Undervisning i Laboratorierne af et saa stort Antal studerende, som de i nogle Aar maatte modtage. De formindskede Laboratoriebudgetter vil ikke fordrer saa store Forhøjelser, hvis Begrænsningsreglerne bliver indførte, som der vil kræves uden disse.

Endelig mente Udvalget, at Overgangen fra en Studieretning til en anden kun bør kunne ske, saafremt Antallet af Eksaminander, som deltager i Studiet paa den paagældende Aargang af den nye Studieretning, hvortil en eventuel Ansøger maatte ønske at overgaa, ikke derved kommer til at overstige 80 pCt. af det oprindelig fastsatte Antal, idet der i 2den Dels Studiets Laboratorier m. m., saafremt Undervisningen i disse skal kunne gives paa tilfredsstillende og fyldestgørende Maade, kun kan rummes ca. 80 pCt. af det Antal studerende, som efter de foreslaaede Begrænsningsregler aarligt kan optages paa hver enkelt Studieretning.

Udvalget enedes i Henhold til foranstaaende om et Forslag til nye Begrænsningsregler for Adgangen til Studiet ved Læreanstalten, hvilke Regler blev drøftede i et Par Lærerraadsmøder, sidst i et Møde den 2. Juni 1927, i hvilket Raadet vedtog at gøre Indstilling til Undervisningsministeriet om, at de maatte erholde kgl. Approbation. Læreanstalten fremsendte derefter Forslaget til Ministeriet, som paa et enkelt Punkt ønskede indført en Ændring, hvorefter det under 28. Maj 1928 stadfæstedes med følgende Ordlyd:

Bestemmelser vedrørende Begrænsning af
Adgangen til Studiet ved Den polytekniske
Læreanstalt.

Paa Grund af Mangel paa Plads i Den polytekniske Læreanstalts Laboratorier og i dens Tegne- og Konstruktionsstuer er Adgangen til Studiet indtil videre begrænset, saaledes at der normalt aarlig kun optages 135 Eksaminander, nemlig 30 Eksaminander paa Studieretningen for Fabrikingeniører, 35 paa Studieretningen for Maskiningeniører, 45 paa Studieretningen for Bygningsingeniører og 25 paa Studieretningen for Elektroingeniører. Mindre Overskridelser af disse Tal kan ske med Lærerraadets Billigelse.

Inden 15. Juli hvert Aar maa enhver, der ønsker at begynde Studiet ved Læreanstalten, og som har bestaaet en af de Eksaminer, der giver Adgang til at blive indskrevet som polyteknisk Eksaminand, indgive en Ansøgning til Læreanstalten, ledsaget af Eksamensbevis med Karakterliste og med Angivelse af den ønskede Studieretning. I Ansøgningen maa endvidere angives, om Ansøgeren, saafremt han ikke opnaar Antagelse paa den søgte Studieretning, ønsker sig optaget paa en anden Studieretning; saafremt der fremsættes flere subsidiære Ønsker i denne Henseende, maa Rækkefølgen angives.

For hver af de fire Studieretninger udtages procentvis lige mange af det samlede Antal Ansøgere til hver Studieretning indenfor hver af følgende 3 Grupper:

1) Ansøgere med dansk Studentereksamen paa den matematisk-naturvidenskabelige Linie.

2) Ansøgere med Adgangseksamen til Den polytekniske Læreanstalt.

3) Ansøgere med andre Eksaminer, der efter § 3 i Læreanstaltens Reglement af 13. Oktober 1913 med senere Ændringer giver Adgang til at blive indskrevet som polyteknisk Eksaminand.

Udvælgelsen af nye Eksaminander indenfor disse Grupper sker efter følgende Regler:

1) Af de Ansøgere, der har bestaaet den matematisk-naturvidenskabelige Studentereksamen, antages de, der har højest Middelværdi af Gennemsnitskarakteren for Prøverne i Dansk, Matematik, Fysik og Kemi ved Studentereksamen og Gennemsnitskarakteren for hele denne Eksamen.

2) Af de Ansøgere, der har bestaaet Læreanstaltens Adgangseksamen, antages de, der har højest Middelværdi af Gennemsnittet af Karaktererne i Matematik, Fysik og Kemi ved Adgangseksamen, beregnet efter den geometriske Skala som angivet i Reglementets § 16, og Karaktererne i Dansk ved den forberedende Eksamen (Real-, Almindelig Forberedelses-, Klassisk-sproglig Studenter- eller Nysproglig Studentereksamen) og Gennemsnittet af samtlige Karakterer ved den forberedende Eksamen.

3) For de øvrige omtalte Eksaminer sker Udvælgelsen efter analoge Fremgangsmaader.

Overgang fra en Studieretning til en anden kan kun ske, saafremt Antallet af Eksaminander, der deltager i Studiet paa den paagældende Aargang af den nye Studieretning, hvortil en eventuel Ansøger maatte ønske at overgaa, ikke derved kommer til at overstige 80 pCt. af det oprindelig fastsatte Antal.

Udvælgelsen ved Overgang fra en Studieretning til en anden sker under Hensyntagen til Udfaldet af Prøverne ved de adgangsgivende Eksaminer efter foranstaaende Regler eller, hvis de paagældende Ansøgere har bestaaet senere Eksaminer, da ogsaa under Hensyntagen til disse.

Den polytekniske Læreanstalt bestemmer den Vægt, der i saa Henseende skal tillægges de sidstnævnte Eksaminer.

Foranstaaende Bestemmelser træder i Kraft første Gang i Sommeren 1929 for Undervisningsaaret 1. September 1929—31. August 1930. Samtidig ophæves de Bestemmelser for Adgangen til Læreanstalten, som fastsattes ved kgl. Resolution af 19. Februar 1921.